

[Brøndlund Nielsen.]

elever nok til, at det bliver økonomisk gennemførligt at have de forskellige valgmuligheder som tilbud. Man kan endda i debatten høre brugt det udtryk, at der kræves et elevmateriale af et vist omfang, og når man hører sådanne vendinger, er det jo en ting, der peger på det, vi i venstre er meget imod; alene udtrykket elevmateriale peger jo ikke ligefrem på det, der må være skolens formål, nemlig at eksistere for børnenes skyld og for at lære dem noget.

Vi ønsker, at gennemførelsen af lovforslaget ikke kommer til at fremkalde en ny bølge af skolecentraliseringer. Vi må her i folketinget være opmærksom på den tilslutning, der i befolkningen er til de mindre skoler under forskellige former. Man ser, at i større skoler prøver man at dele op, således at man laver den lille skole i den store, og vi ser andre steder, at man vogter om skolen som et naturligt og vigtigt led i lokalsamfundet. Denne forståelse for de mindre skolars betydning må vi som sagt forstå her i folketinget, og jeg ved, at ministeren rent personlig værdsætter de mindre skoler, ja, jeg kan måske endda sige, at de værdsættes i regeringen, så det må jo kunne tages op.

Det er vel i forbindelse med skolestørrelserne også et spørgsmål, om vi ikke skal have lagt en overgrænse for, hvor store skoler må være. Der er jo i lovforslaget flere ting, der kan få indflydelse på skolernes størrelse, således reglen om central styring af lærerskematimeforbruget. Der kan være noget rigtigt i princippet, men vi må i undervisningsudvalget se nøje på, hvad det, ministeren har foreslået, indebærer. Jeg har allerede set nogle eksempler, der tyder på, at de foreslåede normer vil få følger, vi for venstres vedkommende ikke kan godtage.

Jeg takker for den ændring, der er i forslaget i forhold til udkastet og til den eksisterende lov med hensyn til udvidede muligheder for at tilpasse elevernes ugentlige timetal efter de aktuelle elevtal i klasserne. Det er et skridt i den retning, venstre ønsker vi skal gå.

Men vi ønsker yderligere, at der bliver smidigere regler med hensyn til overgangsdelingen. Vi synes, at udformningen af § 11 virker for stiv, og vi ønsker det, vi har kaldt en opblødning af overgangsmønsteret.

Endelig vil jeg sige, at det er udmærket at

give valgmuligheder for kommunerne med hensyn til bevarelsen af skoler og udformningen af, hvor store de skal være, men det må være en reel valgmulighed og ikke sådan, at kommunerne økonomisk ikke kan gøre det, de måske gerne ville.

Det er et tiltalende træk ved forslaget, at det letter demokratiets vilkår med hensyn til en befolknings mulighed for at bevare en skole — det er denne regel, at der nu bliver lettere adgang til for en befolkning at stemme om en skoles opretholdelse. Men er reglen om, at et sådant afstemningsresultat kun har betydning for tiden indtil næste kommunalvalg, rigtig? Med de større kommuner vil skolespørgsmålet et enkelt sted næppe på afgørende måde blive et emne i den kommunale valgkamp, og så mister reglen unægtelig noget af sin mening. Det må for øvrigt også være en generende regel for kommunerne i deres skoleplanlægning; det var måske nok også værd at overveje den side af reglen.

I den debat, der er foregået om ministerens udkast fra i sommer, har kravet om tilvejebringelse af et konkret bevis på, hvad eleven kan, været meget fremtrædende. Det forekommer mig, at ministeren med den ændrede formulering i § 12 er kommet disse krav noget i møde, men vi ønsker under udvalgsarbejdet at få klarlagt nærmere, hvad ministeren lægger i beskrivelsen.

Fra venstres side har vi udtrykt vore synspunkter sådan, at vi mener, eleverne fortsat må have ret til at få et bevis fra skolen, der angiver de opnåede resultater, vurderet i objektive udtryk, der i videst muligt omfang sikrer mod villkårlighed. Vi er opmærksom på, at de nuværende eksamens- og prøveformer har skabt problemer, hvilket gør en udvikling af nye prøveformer nødvendig. Det er selvfølgelig også givet, at dette med objektive udtryk ikke er et fuldkomment ideal, vi kan nå, men vi mener i hvert fald, det vil være farligt at gå helt væk fra det. Hvis ikke der bliver tale om sådanne beviser, vil erhverslivet lave sine egne prøver, og vi kan vel heller ikke se bort fra, at det kan have en gunstig tilbagevirkning i nogle sammenhænge på arbejdssituationen.

Ser man på fagenes stilling, så må de uomtvistelige hovedfag, dansk, regning og matematik, ikke svækkes. Problemet kan